

Praktische ervaring na één jaar omgevingsvergunningsaanvraag

Een jaar geleden, op 23 februari 2017, ging de omgevingsvergunning van start voor projecten die bij de provincie dienen ingediend te worden. Sinds 1 januari 2018 is de omgevingsvergunning ook in voege voor projecten die door de gemeenten worden behandeld.

In deze milieufiche gaan we dieper in op de veranderingen die sinds de start nog zijn doorgevoerd en geven we ook onze ervaringen mee.

Inleiding

De omgevingsvergunning is ingevoerd in functie van een vlottere administratieve behandeling van vergunningsaanvragen van gemengde projecten. Dit zijn projecten waarbij een stedenbouwkundige vergunning (of melding) en een milieuvergunning (of melding) zijn vereist.

Ze betekende een ware revolutie in de milieuwetgeving: naast een gezamenlijke milieuvergunning / stedenbouwkundige vergunning gaat het ook om een belangrijke declassering van ingedeelde inrichtingen, een permanente vergunning en de integratie van de behandeling en beoordeling van een project-MER en OVR.

Dit moest leiden tot een meer samenhangende beoordeling, snellere en betere beslissingen en minder administratieve rompslomp voor de aanvrager.

Met de omgevingsvergunning werd ook overgestapt van papieren dossiers naar de opmaak en behandeling van de dossiers via een digitaal loket. Dit loket kende nogal wat kinderziektes en heeft daardoor tot grote moeilijkheden geleid. Die moeilijkheden waren niet zo zeer inhoudelijk, wel administratief, vormelijk en organisatorisch.

De invoeging voor de gemeenten is wettelijk vastgelegd in de Codextrein (waarover binnenkort meer in een volgende milieufiche).

Wat hebben we geleerd?

Uit onze ervaringen kunnen we nu een aantal tips geven:

- Vooraf goed bekijken wat waar moet ingevuld worden. De tool op het omgevingsloket opent zich maar naargelang je zaken invult. Dit maakt dat het er

eenvoudiger uitziet, maar verhoogt het risico om bijlagen te vergeten. Het is soms zoeken naar de juiste knoppen.

- Voordeel van het loket is dat men voor een volgende aanvraag de gegevens uit de vorige kan hergebruiken. In de praktijk is dit echter nog zeer beperkt. Voor dossiers van voor 01/08/2017 wordt ook aanbevolen deze opnieuw aan te maken.
- Informeel vooroverleg met overheid is aangewezen.
- Regelmatig het verloop van de procedure nakijken op het loket. In principe gaat alle communicatie via dat loket, ook je verplichtingen tot aanplakking van het openbaar onderzoek.
- Sinds kort is er een mogelijkheid om een pdf te maken van het ingediende dossier.
- Het digitaal loket is nog voor veel verbetering vatbaar, een actieplan is hiervoor opgesteld.

Procedures

De aanvraagprocedures zelf zijn niet meer gewijzigd.

De omgevingsvergunning heeft twee vergunningsprocedures:

- de 'gewone' procedure, met openbaar onderzoek over de aanvraag
- de 'vereenvoudigde' procedure, zonder openbaar onderzoek over de aanvraag

Ook de termijnen zijn niet meer gewijzigd. Deze waren grotendeels gelijk gebleven met de termijnen van de vroegere milieuvergunningsprocedure.

Aanvraagformulier

De formulieren werden nog aangepast op 16 januari (BS. 03/02/2017), o.m. omwille van de aanpassing aan de project-mer-richtlijn (zie verder). Een tweede aanpassing kwam er op 1 juli 2017 (BS. 04/07/2017). Daarnaast paste minister Schauvliege nog een 20-tal bijlagen bij het aanvraagformulier aan, en creëerde ze 2 nieuwe bijlagen: voor mobiliteitsstudies, en voor het opdelen van gebouwen in units.

De aanvraag van een omgevingsvergunning bestaat nog steeds uit twee onderdelen: een hoofdformulier en een nevenformulier. Het hoofdformulier is de 'Aanvraag van een

omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen en/of de exploitatie van een ingedeelde inrichting.' (bijlage 1 bij het omgevingsvergunningsbesluit). Hetzelfde formulier wordt gebruikt voor de gewone en de vereenvoudigde procedure.

De zgn. 'addendabibliotheek' (bijlage 2) bevat 136 mogelijke addenda!

Technische problemen

Het invullen en indienen van aanvraagdossiers op het loket leverde nogal wat technische problemen op.

Stap voor stap zijn in de loop van 2017 verbeteringen aangebracht.

Te leveren gegevens meer gestructureerd

De gegevens die in het loket moeten ingegeven worden, moeten zeer gestructureerd worden ingevoerd, in de juiste volgorde en overeenstemmend over alle addenda. Dit maakt het invoeren zeer tijdrovend.

Een goede voorbereiding is dus essentieel.

Enkele opvallende wijzigingen zijn:

Situeringplan

Er wordt een verplichte nummering van de nieuwe ingedeelde inrichtingen en installaties opgelegd. Dezelfde nummering moet in alle bijlagen van het hele dossier gevolgd worden.

Dossiertaks

In tegenstelling tot wat we in onze milieufiche 76 hebben gemeld, blijft toch een dossiertaks te betalen. Deze wordt nu door de vergunningverlenende instanties vastgelegd. De provincies hebben al homogene tarieven vastgelegd – voor een gewone aanvraag bedraagt de dossiertaks 250 Euro, wat een verdubbeling is t.o.v. vroeger. De rekeningnummers waarop moet worden gestort, verschillen wel per provincie. Elke gemeente moet een eigen dossiertaks en rekeningnummer bepalen.

Project-MER-screening - Potentiële effecten op de omgeving

De Project-MER-screening is nu verdeeld over het formulier en meerdere bijlagen, deel 5 is in te vullen zowel voor een

project-MER-screening als voor de beschrijving van de potentiële effecten van vergunningsplichtige veranderingen die niet aan een project-MER-screening onderworpen zijn.

Wat is er nog veranderd aan de omgevingsvergunning in 2017?

Uitstel tot 1 januari 2018 voor aanvragen bij gemeente

Via het decreet van 3 februari (BS 09/02/2017) mochten klasse 2 aanvragen en meldingen tot 1/6/2017 nog volgens het traject van de milieuvergunning ingediend worden, mits de gemeente uitstel vroeg.

Wegens grote problemen met de digitale bouwaanvraag heeft het netwerk van architecten de overheid in gebreke gesteld. In opvolging hiervan werd de overgangperiode verlengd tot 1 januari 2018.

Wijzigingsbesluit 10 februari 2017

De Vlaamse regering heeft met een Besluit van 10 februari (publicatie BS op 23 februari 2017) en 176 artikels nog ettelijke wijzigingen aangebracht aan de omgevingsvergunning.

Het bevat, naast vele terminologische correcties, ook inhoudelijke wijzigingen. Die hebben onder meer te maken met het houden van een projectvergadering, de bevoegdheden van de omgevingsambtenaren, de taken van de POVC en GOVC, de toepassing van de vereenvoudigde procedure, de organen die advies mogen verlenen, de wijze van bekendmaking van een project,...

Hierna volgt een kort overzicht van enkele belangrijke wijzigingen:

- De indelingslijst zelf werd al overgeheveld van Vlare 1 naar Vlare 2 en werd naar aanleiding van de omgevingsvergunning al grondig gewijzigd. Daar kwamen nog 40-tal aanpassingen bij.
- Wijzigingen aan de lijst met Vlaamse en provinciale projecten
- Versoepeling van de voorschriften op de geluidshinder: de algemene regels op de bestrijding van de geluidshinder (afdelingen 4.5.2, 4.5.3 en 4.5.4 van Vlare 2) zijn niet meer van toepassing

- ‘tijdens de eigenlijke bouw-, sloop- of wegenwerken’.
- Het begrip ‘opslagplaats’ bij ‘Definities gevaarlijke producten en brandbare vloeistoffen’ wordt aangepast: opslag in voor het publiek toegankelijke winkelruimten van producten in verpakkingen van maximaal 30 l of 30 kg is geen opslagplaats, behalve voor explosieve producten (gevaarpictogram GHS01); voor de uitzondering voor geïntegreerde brandstoftanks bij vast opgestelde motoren wordt de maximale waterinhoud versoepeld van 1000 l naar 2000 l.
- De sectorale milieuvorwaarden voor de stookinstallaties wijzigen ook nog maar eens (afdeling 5.43.3. ‘Grote stookinstallaties’ en 5.43.4. ‘Immissiecontroleprocedures’).
- Bijlage 2C bij Vlarem 2 met de ‘Lijst van gevaarlijke stoffen voor lozing in aquatisch milieu’ lijst de ‘prioritaire stoffen op het gebied van waterbeleid’ op (lijst III). Maar bij de overheveling van die lijst van Vlarem 1 naar Vlarem 2 werd per vergissing een verouderde versie overgenomen. Dat werd rechtgezet.

Gewijzigde MER: meer effecten te beoordelen

De Vlaamse overheid vervulde de omzetting van de Europese project-mer-richtlijn met een decreet van 23 december 2016 (BS 6 februari 2017). Door dat decreet tellen het aanbod aan hulpbronnen, de impact op de biodiversiteit, de mate van duurzaamheid, een eventuele rampenpreventie, en referentiescenario’s voortaan mee bij de beoordeling van een project dat onderworpen is aan een milieueffectbeoordeling.

De effecten op de disciplines omvatten ‘de verwachte effecten die voortvloeien uit de kwetsbaarheid van het project voor risico’s op zware ongevallen of rampen die relevant zijn voor het project in kwestie’. Volgens de memorie van toelichting wil dat zeggen dat het toepassingsgebied van de milieueffectrapportage wordt uitgebreid naar het risico op zware ongevallen of rampen.

Andere veranderingen in 2017

In 2017 zijn er nog kleine veranderingen geweest. Een korte samenvatting:

- Gewijzigde vergunningsbevoegdheid van colleges en deputaties (decreet 23/12/2016): overheveling naar hoger niveau in geval van mer-plicht (zonder ontheffing) en in geval vergunningverlenende instantie zelf initiatiefnemer en aanvrager is
- Vrijstelling project-mer-plicht bij omzetting of loutere hernieuwing van een vergunning (decreet 03/02/2017).
- Soepeler traject voor de milieueffect-rapportage (project-mer) en omgevings-veiligheidsrapportage (OVR), met betere afstemming op de vergunningsprocedure. De project-mer-procedure start voortaan met de aanmeldingsfase: de initiatiefnemer meldt zijn voornemen om een project-mer op te stellen aan de Dienst MER. Hierbij kan de scopingprocedure vervangen worden door een verzoek om advies over de inhoudsafbakening.

Conclusie:

Ga niet uit van je vroegere kennis en ervaring, maar zoek steeds naar de laatste versie van de wetgeving. Of vraag het aan Antea Group.

Inlichtingen

Voor verdere info en/of invulling kan u steeds terecht bij Antea Group.

Marleen Verbruggen 03/221 55 26

Geert T’Kindt 09/261 63 10